

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 13. ledna 2012

Č.j.: 76467/ENV/11

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

I. Identifikační údaje záměru

Název záměru:

Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy

*Kapacita a rozsah záměru
definované v posudku:*

Část I - řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy:

Vstupní bilance surového kalu z Ústřední čistírny odpadních vod (dále jen „ÚČOV“):

Množství:

Max. 250 t/den kalu sušiny 100 %, tj. 4 167 t/den kalu 6 % sušiny (94 % vlhkosti), roční průměrná produkce sušiny kalu: 59 832,3 t

Vstupní bilance zpracovávaných organických odpadů a substrátů:

Shrábky z ÚČOV jako součást organického substrátu:

Množství:

- Ø 35 t/den (31,8 m³/den)
- max. 53 t/den (48,2 m³/den)
- cca 12 775 t/rok

Poznámka: jedná se o potenciální využití v technologii aerobní fermentace za podmínky vhodného třídění touto technologií nerozložitelných komponent (plasty, guma, některé tkaniny apod.)

Vstupní bilance doplňkového organického substrátu (organických odpadů a ostatních materiálů, včetně shrábek):

Množství:

500 t/den s průměrnou sušinou 55 %, roční množství 119 665,3 t (odpovídá roční průměrné produkci kalu).

Poznámka: jedná se především o odpady typu biologicky rozložitelné odpady komunálního, zemědělského a průmyslového charakteru či materiály zemědělské produkce

Výstupní bilance cílového produktu aerobní fermentace s cca 80% sušiny:

Množství:

- max. denní kapacita 610 t (odpovídá návrhové kapacitě denního množství 250 t sušiny surového kalu a 500 t vstupních organických odpadů),
- roční množství 146 000 t (odpovídá roční průměrné produkci kalu a podílu organických substrátů).

Zastavěná plocha je cca 12, 1 ha, plocha kalových polí je 12,7 ha, celková reálně využitelná plocha areálu je cca 17,2 ha.

Část II - ražený technologický kanál pro kalové hospodářství Drasty (dále jen „RTK“):

Záměr zahrnuje řešení propojení lokality Drasty s novým kalovým hospodářstvím a lokality Císařského ostrova, kde je umístěna ÚČOV hl. m. Prahy. Záměr má tyto základní technické parametry:

- celková délka stavby, tj. součet výměr šachet a vlastní trasy RTK: cca 9 500 m
- délka samostatného kanálu: cca 9 000 m
- příčný profil RTK: 10,5 m²
- základní celkové vnější rozměry příčného profilu: šířka 3,20 m, max. výška 3,65 m.

Kapacita čerpání surového kalu z ÚČOV do kalového hospodářství Drasty je zvolena ve výši 250 m³/hod kalu 6 % sušiny.

Fond provozní doby:

24 hod/den, 365 dní/rok

Umístění:

Kalové hospodářství (dále jen „KH“):

kraj: Středočeský
obec: Klecany
k.ú.: Drasty

Ražený technologický kanál:

kraj: Středočeský
obec: Klecany, Zdiby, Větrušice
k.ú.: Drasty, Klecany, Přemýšlení, Brnky, Větrušice u Klecan

kraj: Hlavní město Praha
obec: Městská část Praha 6, Praha – Troja, Praha 8
k.ú.: Bohnice, Troja, Bubeneč

Obchodní firma oznamovatele:

Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy,
Odbor městského investora

IČ oznamovatele: 00064581

Sídlo oznamovatele: Mariánské nám. 2
110 01 Praha 1

II. Průběh posuzování

**Zpracovatel oznámení
a dokumentace:** Ing. Václav Hammer
osvědčení odborné způsobilosti č. j. 707/140/OPV/93
autorizace prodloužena č. j.: 13047/ENV/06

Datum předložení oznámení: 11. 3. 2010

Datum předložení dokumentace: 4. 11. 2010

Zpracovatel posudku: Ing. Josef Tomášek, CSc.
osvědčení odborné způsobilosti č. j.: 69/14/OPV/93
autorizace prodloužena č. j.: 5834/ENV/11

Datum předložení posudku: 12. 7. 2011

Veřejné projednání: místo konání: TJ Sokol Veltěž
Průběžná 76
250 66 Zdiby

datum konání: 7. 9. 2011

Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti:

- Dne 11. 3. 2010 bylo Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“), jako příslušnému úřadu, předloženo oznámení záměru zpracované dle přílohy č. 3 k zákonu oprávněnou osobou Ing. Václavem Hammerem.
- Dne 22. 3. 2010 bylo zahájeno zjišťovací řízení rozesláním oznámení záměru dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Informace o oznámení záměru byla zveřejněna na úřední desce Středočeského kraje dne 8. 4. 2010.
- Dne 17. 5. 2010 byl vydán závěr zjišťovacího řízení s tím, že byly stanoveny oblasti, na které je nutné klást důraz při zpracování dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“).
- Dne 4. 11. 2010 byla MŽP předložena dokumentace zpracovaná dle přílohy č. 4 k zákonu oprávněnou osobou Ing. Václavem Hammerem.
- Dne 15. 11. 2010 byla dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Informace o dokumentaci byla zveřejněna na úřední desce Hlavního města Prahy dne 1. 12. 2011 a na úřední desce Středočeského kraje dne 24. 11. 2011.
- Dopisem ze dne 20. 12. 2010 byla MŽP zpracováním posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“) pověřena autorizovaná osoba Ing. Josef Tomášek, CSc.
- Dne 31. 1. 2011 zpracovatel posudku požádal o doplnění informací ve smyslu § 9 odst. 6 zákona, které jsou nezbytné pro zpracování posudku.

- Dne 8. 3. 2011 obdrželo MŽP od oznamovatele záměru doplňující informace, které byly dopisem ze dne 24. 3. 2011 zaslány zpracovateli posudku.
- Zpracovaný posudek obdrželo MŽP dne 12. 7. 2011.

Závěry zpracovatele posudku:

V dokumentaci je kladen hlavní důraz na prioritní ovlivnitelné složky životního prostředí - ovzduší a hluk. Odborné studie jsou zpracované na dobré profesionální úrovni. Zpracovatel posudku po vyhodnocení dokumentace, obdržených vyjádření a dalších podkladů doporučuje MŽP vydat stanovisko ve smyslu zákona k záměru „**Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy**“ za respektování podmínek stanoviska a se zásadními výhradami k souvisejícímu nezbytnému opatření realizace „**Raženého technologického kanálu pro kalové hospodářství Drasty**“ ve variantě předložené oznamovatelem.

- Dne 21. 7. 2011 byl posudek rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření. Informace o posudku byla zveřejněna na úřední desce Hlavního města Prahy dne 29. 7. 2011 a na úřední desce Středočeského kraje dne 3. 8. 2011.
- Dopisem ze dne 17. 8. 2011 rozeslalo MŽP pozvánku na veřejné projednání dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění. Informace o veřejném projednání byla na úřední desce Hlavního města Prahy zveřejněna dne 23. 8. 2011 a na úřední desce Středočeského kraje dne 29. 8. 2011.
- Dne 7. 9. 2011 se konalo veřejné projednání záměru.

Závěry veřejného projednání:

Veřejné projednání se konalo dne 7. 9. 2011 od 14:30 hod. v TJ Sokol Veltěž v obci Zdiby a proběhlo v souladu s § 17 zákona a § 4 vyhlášky MŽP č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí (dále jen „vyhláška“). Podrobněji je průběh veřejného projednání uveden v zápisu z veřejného projednání č. j.: 76468/ENV/11 ze dne 15. 9. 2011.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

1. Středočeský kraj
2. Hlavní město Praha
3. Městská část Praha 6
4. Městská část Praha 7 - Troja
5. Městská část Praha 8
6. Městská část Praha - Čakovice
7. Město Klecany
8. Obec Větrušice
9. Obec Zdiby
10. Obec Husinec
11. Obec Líbeznice
12. Obec Měšice
13. Obec Zlončice
14. Obec Vodochody

15. Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
16. Magistrát hl. m. Prahy, odbor ochrany prostředí
17. Městský úřad Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, odbor životního prostředí
18. Městský úřad Klecany, stavební úřad
19. Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha
20. Povodí Vltavy, s.p.
21. Krajská hygienická stanice Středočeského kraje
22. Hygienická stanice hl. m. Prahy
23. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
24. MŽP, odbor ochrany vod
25. MŽP, odbor odpadů
26. MŽP, odbor ochrany ovzduší
27. MŽP, odbor geologie (původní název: odbor ochrany horninového a půdního prostředí)
28. Arnika
29. Ateliér pro životní prostředí, o.s.
30. Občanské sdružení VIZE 21
31. Občanské sdružení Klecansko, Větrušicko a okolí
32. Občanské sdružení Volba pro obec
33. Svazek obcí DOLNÍ POVLTAVÍ
34. Svazek obcí Region povodí Mratínského potoka
35. Metropolitní region - sdružení ochránců přírody
36. Český zahrádkářský svaz základní organizace Holosmetky
37. Real Executive s.r.o.

Vyjádření k oznámení, dokumentaci či posudku rovněž uplatnili zástupci veřejnosti (celkem 236 fyzických osob dle vzorů a jednotlivci – p. Holubová Hana, Pavlíčkovi Dana a Luboš, p. Vopatová Pavla, p. Wernerová Dagmar, p. Oplť Pavel, p. Kučera Martin, p. Smetana Zbyněk, p. Lahoda Vladimír a Grégr Miroslav).

III. Hodnocení záměru

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Záměrem je výstavba nového KH pro rekonstruovanou ÚČOV situovanou na Císařském ostrově v Praze 6. Nové KH má být umístěno na lokalitě původního KH v Drastech. Dopravu kalů a dalších materiálů mezi lokalitou Drasty a ÚČOV bude zajišťovat RTK.

Úprava surového směsného kalu je řešena technologií aerobní fermentace (řízeného kompostování) s využitím doplňkového organického substrátu vč. odpadů převážně komunálního charakteru jako procesního substrátu a bez energetického využití produktu (upraveného surového kalu) na lokalitě Drasty.

Vstupní surovinou pro předmětný záměr bude po rekonstrukci ÚČOV tzv. surový směsný kal zahrnující nestabilizovaný primární kal, přebytečný biologický (resp. aktivovaný) kal a kalý z denitrifikačních filtrů a chemického srážení fosforu. Jako doplňkový organický substrát budou dále používány materiály a odpady převážně organického charakteru s vhodným

složením a charakteristikou (zdroj uhlíku a úprava optimální konzistence biomasy). Předpokládá se účelová kombinace vybraných druhů odpadů ve vztahu k jejich přínosu pro proces aerobní fermentace a ke komerčním podmínkám jejich dostupnosti.

Výstupem z procesu bude obecně pevný produkt, případně odpad (dle jeho konkrétních vlastností a aktuálního znění příslušné legislativy), potenciálně vhodný ke spalování nebo spoluspalování v externích spalovacích či energetických zdrojích jako palivo resp. energeticky využitelný upravený odpad, dále využitelný na zemědělské půdě, na povrchu terénu, jako inertní materiál nebo k uložení na skládku příslušné skupiny. Uvedené možnosti zařazení a využití či odstranění produktu budou odvozeny především dle vstupních kvalitativních parametrů a technologie úpravy surového kalu, charakteru a vlastností doplňkového organického substrátu a vlastností vzniklého produktu. Z hlediska ekonomiky záměru i dílce směrnic EU o energetickém využívání organických odpadů a výrobě energií z obnovitelných zdrojů bude prioritní energetické využití produktu záměru.

Doprava související se záměrem se ukazuje jako nejzávažnější vliv záměru na obytnou zástavbu Klecan a Větrušic a místní dopravu s tím spojenou. Jsou navrženy 3 varianty příjezdu na lokalitu ze silnice č. II/608.

Z hlediska vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zpracovatel posudku konstatuje, že:

Z výsledků hlukové a rozptylové studie vyplývá, že cílový stav provozu záměru (KH a provoz RTK) nebude představovat významnější riziko hluku nebo znečištění ovzduší pro obyvatele nebo uživatele zájmového území.

Příspěvky provozu záměru k hlukové zátěži a k imisní situaci v okolí lokality KH budou ve srovnání se stávajícím stavem nevýznamné a nepovedou k významnějšímu obtěžování obyvatelstva nebo ke zhoršování jeho zdravotního stavu.

Nejvýznamnějším potenciálním vlivem je vliv dopravy, který může být v případě provozu KH minimalizován volbou vhodné varianty napojení lokality na regionální silniční síť. Vliv dopravy při výstavbě RTK může být minimalizován volbou optimálních dopravních tras a prostředků a dále efektivní organizací výstavby vč. dopravy.

Dalšími významnějšími vlivy mohou být vlivy emisí tuhých znečišťujících látek a pachových látek, které budou minimalizovány účinnými technicko-organizačními opatřeními v rámci provádění výstavby a technického řešení stavby KH a RTK.

Záměr nebude negativně ovlivňovat žádné ze stávajících maloplošných chráněných území, evropsky významných lokalit a ostatních krajinných prvků v jeho okolí, ani dotčené ekosystémy.

Z hlediska jednotlivých složek životního prostředí lze vlivy záměru hodnotit jako akceptovatelné.

Vlivy záměru nepřekračují legislativní limity stanovené pro jednotlivé složky životního prostředí, resp. nejsou příčinou jejich překračování.

Pokud se týče záměru „Ražený technologický kanál pro KH Drasty“, jsou výhrady k jeho řešení i z hlediska vlivů na životní prostředí.

Umístěním kolejiště do raženého technologického kanálu je dáno konečné řešení dle záměru - vedení prakticky v přímce a se stálým stoupáním. Výsledkem toho je, že technologický kanál vystupuje v údolí ke Klecánkám nad povrch (přemostuje toto údolí) s vlivem na krajinu se zásahy do významných krajinných prvků (VKP). Těžní šachty pro realizaci tohoto kanálu ale

nerespektují reálné možnosti místních komunikací z hlediska odvozu vytěžené rubaniny (zejména v Brnkách).

Na druhou stranu se v samotné dokumentaci zpochybňuje možnost využití shrabků z ÚČOV pro přípravu produktu - paliva.

Doprava písku z ÚČOV se v dokumentaci uvádí jako případná - lokalita Drasty by tedy v tomto případě fungovala jako průchozí (stejně jako s velkou pravděpodobností shrabky).

Bez realizace nového kolektoru z ÚČOV na Císařském ostrově je však realizace posuzované technologie na KH Drasty nerealizovatelná.

Doporučuje se proto jiné provedení kolektoru (RTK) a to bez kolejové dopravy, bez přemostění údolí ke Klecánkách a možná i v jiné trase tak, aby z hlediska dopravní obslužnosti při realizaci méně zatěžoval okolí.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí zpracovatelem posudku:

Část I - Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy

Koncepce řešení záměru KH Drasty zahrnuje úpravu surového kalu a biologicky rozložitelných odpadů a ostatních organických substrátů moderní a provozně vyzkoušenou technologií aerobní fermentace na výstupní produkt prioritně energeticky využitelný v externích energetických zařízeních.

Záměr nezahrnuje žádná klasická kalová pole, běžnou kompostárnu, technologii vyhívání kalu ani spalování kalu na lokalitě Drasty.

Úprava nestabilizovaného směsného surového kalu je prováděna intenzifikovaným enzymatickým rozkladem biodegradovatelných organických látek (v podstatě celého organického podílu komunálního čistírenského kalu a doplňkového organického substrátu) v aerobním prostředí při teplotě cca 55 °C v zóně rozkladu, a až 80 °C v sušící zóně na stabilizované formy organických látek jednoduššího charakteru. Teplota cca 80 °C zajišťuje dostatečné hygienické zabezpečení produktu, zejména zničení patogenů. Tento proces vyžaduje předřazené zahuštění surového kalu ze vstupních cca 6 % na min. 25 % sušiny kalu vstupujícího do vlastního procesu aerobní fermentace. Jako doplňkový organický substrát (zdroj uhlíku a dusíku) se přidává vhodná biomasa, což obecně zahrnuje materiály a odpady komunálního, zemědělského či lesnického charakteru (zelená biomasa, rostlá vegetace, sběrový papír, potravinářské odpady, smetky apod.) nebo další vhodné organické odpady. Aerobní prostředí je zajišťováno provzdušňováním vzduchem a promícháváním obsahu fermentorů. Zdrojem enzymů jsou vhodné mikroorganismy. Kvalita výstupního tuhého produktu je určena složením vstupního kalu, charakterem využívaných organických substrátů a parametry procesu aerobní fermentace. Proces je tepelně samonosný bez nároků na doplňkový zdroj tepla. V rámci procesu dochází u doplňkového substrátu především k redukci obsahu vlhkosti vstupujících materiálů.

Výstupní produkt s předpokládanou minimální výhřevností 14 MJ/kg je energeticky využitelný a svojí výhřevností srovnatelný s nejrozšířenějšími druhy netříděného hnědého uhlí (hruboprach HP 1 o výhřevnosti 16,5 MJ/kg a HP 2 o výhřevnosti 13,5 MJ/kg).

Jedná se o podstatný rozdíl oproti běžně používané anaerobní fermentaci - kontrolované mikrobiální přeměně organických látek bez přístupu vzduchu za vzniku bioplynu a digestátu.

V daném případě aplikace na KH Drasty se v zásadě jedná o dvě základní fáze:

1. Vlastní biochemický proces fermentace, za intenzivních a řízených technologických podmínek s výstupní sušinou meziprojektu cca 50 – 60 %.
2. Sušící fáze s výstupní sušinou produktu cca 80 %.

Reference uvádějí celkovou dobu trvání obou fází u úplného procesu (tj. při energetickém využití produktu) v délce 3 - 5 týdnů dle vstupních materiálů a požadavků na produkt.

Vedle evropských realizací je technologie aerobní fermentace resp. biosušení využívána rovněž v Severní Americe, a to např.:

- v rámci řešení KH ČOV Montreal (cca 2,5 mil. obyvatel) - Kanada
- fy Carney Recycling, Britská Kolumbie - Kanada
- fy RCID Composting Facility, USA - stát Florida

Předností navrhovaného řešení je vyšší využití energetického potenciálu zpracovávaných čistírenských kalů spolu s využitím vhodných organických substrátů na výrobu plně hodnotného paliva. V současnosti však nelze zaručit energetické využívání se 100 % účinností. Dalším využitím je aplikace na zemědělských půdách (pokud bude produkt splňovat příslušné legislativní požadavky). Pokud část produkce nebude splňovat podmínky pro využití, bude likvidována skládkováním.

V přípravě záměru je spolupracováno s firmami, které mají dostatek zkušeností s předmětnou technologií. Konečná konkrétní technologie bude určena na základě výběrového řízení dodavatele technologie.

Navrhovaná technologie splňuje podmínky nejlepších dostupných technologií a aplikací odpovídajících zařízení a řízení provozu.

Pro tento záměr je nutno dovést (auty) na Drasty odpovídající množství organického substrátu – odpadů z Prahy a ze Středočeského kraje - tzn. ke kalům z ÚČOV v sušině 59 832,3 t ročně (bude dopravováno v suspenzi 6 %) bude nutno 120 000 t ročně organických substrátů (odhadovaná sušina 55 %). Toto bude značně náročné na logistiku, protože tyto odpady je nutno zajišťovat průběžně pro potřeby provozu.

Produkce (především jako palivo) se předpokládá 146 000 t/ rok s průměrnou sušinou 80 % – uváděné projektové hodnoty. Skutečné potřeby organického substrátu a produkce se bude odvíjet od skutečně produkovaného množství kalů na ÚČOV.

Toto pochopitelně vyvolá značné nároky na dopravu, proto je navrženo nové komunikační napojení lokality KH Drasty mimo obytnou zástavbu.

Zpracovatel posudku závěrem konstatuje, že na druhé straně není v dokumentaci zhodnocena varianta anaerobní fermentace z hlediska energetického přínosu. Tato varianta byla uvažována pouze v oznámení a důvody pro které byla opuštěna, nejsou zcela relevantní. V této variantě by odpadla spotřeba organických substrátů a nároky na odvoz produkce by byly pochopitelně také nižší.

Část II - Ražený technologický kanál pro KH Drasty

Z hlediska technického řešení se jedná o podzemní ražený kolektor pro trubní a kolejovou dopravu kapalných a pevných odpadů z ÚČOV s charakterem ražené štoly se vstupními, manipulačními a výstupními těžními šachtami.

Stavbu lze charakterizovat z hlediska účelu jako vodohospodářskou (vodní dílo ve smyslu zákona o vodách), z hlediska technického řešení a způsobu provádění jako důlní dílo prováděné hornickým způsobem.

V kolektoru dle záměru budou uložena celosvařovaná ocelová potrubí - celkový počet 4 ks potrubí DN 350 a 2 ks potrubí DN 250. Zbylá část chodby štoly bude sloužit jako dopravní prostor pro kolejovou dopravu o rozchodu 600 mm. Navržená užitná minimální nutná šíře základního profilu ve výrobních rozměrech je 2,50 m a výška 2,80 m. Ražený profil má plochu 10,5 m².

Součástí záměru je čerpací stanice surového kalu na ÚČOV, nakládka shrabků a písku na vozíky, výtlak surového kalu a proplachové vody ÚČOV - Drasty a odpovídající systém řízení technologického procesu a automatický systém řízení.

Trasa RTK pod Vltavou je vedena kolmo na osu toku Vltavy. Ražba má probíhat z 1. čelby z těžní šachty označené Š2 na k. ú. Troja, km 0,26 k šachtě Š1, km 0,0 umístěné do prostoru haly nové vodní linky pod objektem hrubého a mechanického čištění ÚČOV. Šachty jsou navrhovány kruhové, vnitřního průměru takového, aby vyhovoval požadavkům vedení technologie a bezpečného úniku z podzemí, hloubky cca 25 m. Vlastní štola je navržena v délce cca 260 m. Ražba štoly je navržena ve zdravé břidlici cca 15 m pode dnem řeky s minimálně 6 m krytím břidlice.

Dále trasa trubního tunelu probíhá z 2. čelby šachty Š2 směrem severovýchodním pod územím Starých Bohnic, kde se nachází těžní šachta Š3, km 2,565. Trasa dále pokračuje dovrchně téměř paralelně s tokem Vltavy do další těžní šachty Š4, km 4,865 pod lokalitou Brnky, Přemyšlení a dále územím Klecan, kde v místě současné ČOV obce Klecany se navrhuje trasu umístit do tunelového mostu překlenujícího údolí s komunikací a potokem nad stávající ČOV, km 6,715. Dále se trasa odklání od toku Vltavy severovýchodním směrem až pod území v Drastech, kde se nachází koncová hloubená jáma s portálem, kde trasa vyjde na povrch v km 8,865 do SO 1-30 Těžní šachta jako součásti stavby KH. Trasa se nachází niveletou v různých hloubkách pod terénem, generelně je to cca Š1 - 25 m, Š2 - 20 m, Š3 - 30 m, Š4 - 60 m. Podélný sklon trasy je navrhován do sklonu max. 3,5%.

Z hlediska provozu KH Drasty je nový funkční kolektor nezbytný. Kolektor je navržen rovněž pro dopravu shrabků a písků, jejichž využití v technologii KH Drasty je sporné. Zpracovatel posudku proto doporučuje jiné provedení kolektoru.

Navrhovaná technologie po technické stránce splňuje podmínky nejlepších dostupných technologií a aplikací odpovídajících zařízení a řízení provozu.

Umístěním kolejiště do raženého technologického kanálu je pak dáno konečné řešení - vedení prakticky v přímce a se stálým stoupáním. Výsledkem toho je, že technologický kanál vystupuje v údolí ke Klecánkám nad povrch (přemostí toto údolí). Těžní šachty pro realizaci tohoto kanálu jsou sice umístěny technicky logicky, ale nerespektují reálné možnosti místních komunikací z hlediska odvozu vytěžené rubaniny (zejména v Brnkách).

Na druhou stranu se v samotné dokumentaci zpochybňuje možnost využití shrabků z ÚČOV pro přípravu produktu – paliva. V cílovém stavu se jedná o 12 775 t/rok (toto množství nebude s největší pravděpodobností dosaženo, neboť celá kapacita záměru je značně nadhodnocená). Odhad naplnění uvedené hodnoty je z 60 %.

Doprava písku z ÚČOV se v dokumentaci uvádí jako případná, v cílovém množství 20 075 t/rok s konečným určením skládka (k uvedenému množství stejná poznámka jako ke shrabkům). Lokalita Drasty by tedy v tomto případě fungovala jako průchozí (stejně jako s velkou pravděpodobností pro shrabky).

Z hlediska provozu KH Drasty je nový funkční kolektor nezbytný. Zpracovatel posudku doporučuje jiné provedení kolektoru a to bez kolejové dopravy, bez přemostění údolí ke Klecánkách a možná i v jiné trase tak, aby z hlediska dopravní obslužnosti při realizaci méně zatěžoval okolí.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí, včetně všech povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí:

Zpracovatel posudku na základě průběhu procesu EIA navrhl opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí se souborem opatření, která vyplynula v jednotlivých fázích přípravy a posuzování tohoto záměru. Jedná se o opatření za účelem snížení dopadů realizace záměru na životní prostředí.

Vzhledem k tomu, že záměr v předložené podobě nedoporučuje MŽP k realizaci a je vydáváno nesouhlasné stanovisko, nejsou ve stanovisku navržena žádná zmírňující opatření ani podmínky profázi přípravy a výstavby záměru, ani pro zkušební a trvalý provoz záměru.

Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí z pohledu zpracovatele posudku:

Část I - Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy

V dokumentaci byla posouzena pouze jedna územní varianta - umístění ve stávajícím areálu KH Drasty. Je navržena a posuzována i jediná technická varianta - aerobní fermentace kalu a organických substrátů. Toto je zdůvodněno výsledky zjišťovacího řízení k oznámení zpracovaném ve dvou variantách (ještě varianta anaerobní stabilizace kalu) a pokračujícím vývojem v technické a realizační přípravě řešení KH pro rekonstruovanou ÚČOV vč. vazeb na možné dotace z fondů EU.

Variantně je navrženo pouze komunikační napojení areálu. Navrženy jsou 3 varianty příjezdu na lokalitu ze silnice č. II/608. Varianta 1 – rekonstrukce křižovatky silnice č. II/608 a č. III/0083 na kruhový objezd. Celková délka napojení v této variantě je 4,8 km. Varianta 2 – přímé napojení na obchvat Klecan za DC Ahold na areál KH Drasty, a to z východní strany areálu než je stávající vjezd. Bude řešena rovněž rekonstrukce křižovatky silnice č. II/608 a č. III/0083 na kruhový objezd. Dále bude zahrnovat přejezdy pro zajištění obslužného propojení rozdělených zemědělských ploch. Celková délka napojení v této variantě je 3,25 km. Varianta 3 – vložení nové stykové křižovatky na silnici č. II/608 ve vzdálenosti cca 600 m za stávající křižovatkou do Klecan s odbočkou pro odbočení do areálu KH, dále vybudování nové komunikace S7,5/50 s přímým napojením na ohyb stávající polní cesty vedené od nových obytných objektů ze silnice č. III/24219, rekonstrukci využitelné části této cesty na S7,5/50 až k areálu KH a vybudování nového vjezdu z opačné strany než je stávající. Celková délka napojení v této variantě je 2,50 km.

Dle zpracovatele posudku je z hlediska dopravního napojení nejvhodnější varianta 3.

Podle textu dokumentace z hlediska technologie úpravy kalu je na základě zjišťovacího řízení k oznámení záměru a vývoje situace záměr posuzován v procesu EIA v jedné variantě s technologií aerobní fermentace bez dalšího energetického využití upraveného kalu na lokalitě Drasty. Tato formulace není zcela přesná, ze závěru zjišťovacího řízení, zpracování dokumentace pouze v předložené variantě, nevyplývá. Jedná se tedy o rozhodnutí oznamovatele.

Předložený záměr řeší základní problematiku a podmínky umístění nového kalového hospodářství ÚČOV Praha v jedné variantě, a to mimo prostor Císařského ostrova, na lokalitě Drasty.

Výběr uvedené varianty vychází z technologie aerobní fermentace, která je zaváděna a vyzkoušena v zahraničí ve vyspělých zemích (Kanada, USA, západní Evropa) a umožňuje společně ekologicky šetrné zpracování jak čistírenských kalů, tak i širšího sortimentu organických substrátů vč. odpadů na produkt s širšími možnostmi jeho využití.

Nulová varianta znamená nerealizaci záměru, což ve svém důsledku znamená výběr jiné lokality pro realizaci (v principu nereálné), nebo ponechání předmětného provozu na Císařském ostrově rekonstrukcí stávající technologie - navrhovanou technologií KH Drasty nelze na Císařském ostrově realizovat především z prostorových důvodů – stávající a budoucí technologii by bylo nutno pro zachování plynulé činnosti ÚČOV provozovat po delší dobu souběžně.

Část II - Ražený technologický kanál pro kalové hospodářství Drasty

V dokumentaci byla posouzena pouze jedna územní varianta RTK. Je navržena a posuzována i jediná technická varianta - ražený potrubní kanál s potrubím čerpání kalů a ostatních potřebných médií a s kolejovou dopravou tuhých odpadů s přemostěním Klecanského údolí.

Variantně je navrženo pouze umístění šachty č. 4.

Záměr zahrnuje dopravu kalů na KH Drasty, odvod vody z KH Drasty, kolejovou dopravu shrabků a písků na KH Drasty raženým tunelem o stálém stoupání s přemostěním údolí ke Klecánkám v blízkosti stávající ČOV Klecany.

Nulová varianta vylučuje realizaci výstavby nového KH na lokalitě Drasty. Stávající potrubní napojení je jen omezeně funkční.

S ohledem na nejistotu ve zpracování shrabků v KH Drasty, která v podstatě vyvolává potřebu RTK dle realizační varianty, považuje zpracovatel posudku za aktuální i variantu dle kapitoly B.I.5 dokumentace:

Varianta 3 - je úsporná varianta bez kolejové dopravy (tedy dopravy tuhých odpadů), tekuté kaly se čerpají jen malým profilem potrubí. Shrabky a písek budou dopravovány dnešním způsobem, tj. nákladními automobily po veřejných komunikacích.

V této variantě by měl být vyloučen výstup RTK nad povrch (tj. přemostění údolí ke Klecánkám).

Je pravděpodobné, že i trasa takto voleného RTK bude poněkud jiná než navrhovaná a to i v souvislosti s řešením vyvolané dopravy při realizaci.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci zpracovatelem posudku:

V rámci předkládaného záměru obdržel příslušný úřad celkem 105 vyjádření dotčených územních samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti.

Obdržená vyjádření k dokumentaci se týkají především – problematiky zápachu, problematiky dopravní zátěže území, imisní a hlukové problematiky, kumulativních vlivů, variantnosti záměru, snížení rekreačního potenciálu území a cen nemovitostí, nesouhlasu s umístěním záměru na KH Drasty, nesouladu záměru s územním plánem obce a nesouhlasu se záměrem jako takovým.

Připomínky vyplývající z těchto vyjádření byly zpracovatelem posudku komentovány.

Vypořádání vyjádření k posudku zpracovatelem posudku:

Obdržená vyjádření k posudku:

Vyjádření územních samosprávných celků k posudku:

	vyjádření č. j.	datum
Středočeský kraj	170717/2011/KUSK	29. 8. 2011
Hlavní město Praha	-	23. 8. 2011
Městská část Praha 6	MCP6 073157/2011	12. 8. 2011
Městská část Praha 8	MCP8 094578/2011	1. 9. 2011
Obec Větrušice	85/V	30. 8. 2011
Obec Zdiby	1287/ST/2011	31. 8. 2011
Obec Husinec	00845/11/JJ	2. 9. 2011
Obec Vodochody	-	26. 8. 2011
Město Klecany	1110/2011	30. 8. 2011

Vyjádření správních úřadů k posudku:

	vyjádření č. j.	datum
Městský úřad Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, odbor životního prostředí	100/55209/2011	8. 8. 2011
Krajský úřad Středočeského kraje – odbor životního prostředí a zemědělství – předání vyjádření Městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav – odbor ŽP	162702/2011/KUSK	18. 8. 2011
Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha	ČIŽP/41/IPP/1005584.004/1 1/PBA	26. 8. 2011
Povodí Vltavy, s.p.	44069/2011-411	17. 8. 2011
Hlavní město Praha Magistrát hl. m. Prahy, odbor ochrany prostředí	S-MHMP- 0713700/2011/1/OOP/VI	25. 8. 2011
Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	150372/2011/KUSK	31. 8. 2011
Agentura ochrany přírody a krajiny	05545/SOPK/2011	16. 8. 2011
MŽP, odbor ochrany vod	1875/740/11	15. 8. 2011
MŽP, odbor ochrany horninového a půdního prostředí	1732/660/11	24. 8. 2011

Vyjádření veřejnosti k posudku:

	vyjádření č. j.	datum
vyjádření občanů - jednotlivě 94 fyzických osob (VZOR)	-	-
Ing. Martin Kučera	-	4. 9. 2011

	vyjádření č. j.	datum
Ing. Zbyněk Smetana	-	2. 9. 2011
Ing. Vladimír Lahoda	-	8. 9. 2011
Doc. Ing. Miroslav Grégr	-	15. 9. 2011

Vyjádření občanských sdružení k posudku:

	vyjádření č. j.	datum
Metropolitní region - sdružení ochránců přírody	MP 6/11	7. 9. 2011
Občanské sdružení VIZE 21	-	4. 9. 2011
Občanské sdružení Klecansko, Větrušicko a okolí	-	31. 8. 2011
Ateliér pro životní prostředí, o.s., zastoupený JUDr. Petrem Kužvartem	-	26. 8. 2011

Ostatní vyjádření k posudku:

	vyjádření č. j.	datum
Real Executive s.r.o.	-	2. 9. 2011
Městský úřad Klecany, stavební úřad	1322/R/St/2011	12. 9. 2011

Veškerá písemná vyjádření byla zpracovatelem posudku vypořádána v souladu s § 9 zákona. Z důvodu velkého množství připomínek obsažených v jednotlivých doručených vyjádřeních není možné vypořádání těchto připomínek uvést v této části stanoviska. Veškeré doručené připomínky k posudku a připomínky z veřejného projednání zpracovatel posudku podrobně vypořádal ve zvláštním dokumentu, který je přílohou č. 1 tohoto stanoviska a je jeho nedílnou součástí.

Stanovisko:

Na základě oznámení, dokumentace, posudku, veřejného projednání, vyjádření k nim uplatněných a doplňujících informací vydává Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, **z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí**

NESOUHLASNÉ STANOVISKO

k realizaci záměru

„Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy“

Zdůvodnění nepřijatelnosti záměru ve variantě předložené oznamovatelem:

Celý proces EIA provází velký odpor Středočeského kraje, všech dotčených středočeských obcí (Klecany, Větrušice, Zdiby) a veřejnosti se záměrem, a to jak v etapě oznámení, dokumentace, posudku, tak rovněž na veřejném projednání. Ve svých vyjádřeních uvádí tyto subjekty zásadní nesouhlas s touto variantou záměru, zejména z důvodů umístění, zápachu, kapacity záměru, energetického využití odpadů, dopravy, RTK, kumulativních a synergických vlivů. Na veřejném projednání zástupci dotčených stran opakovaně upozorňovali na nedostatky týkající se převážně osobní a nákladní dopravy (napojení areálu na dopravní síť, na dálnici D8, na silnici č. II/608, vybudování kruhového objezdu), zápachu, geologie (tektonické poruchy v trase RTK), nesouladu s ÚP, kapacity záměru (předimenzovanost), energetického využívání odpadů (jeho ne/provozování v lokalitě KH na Drastech, odběratelů a odbytu koncového produktu a jeho využitelnost), variantního řešení záměru (umístění – Drasty vs. Císařský ostrov, technologie), hydrogeologického průzkumu, RTK (přemostění údolí u Klecánek, kolejové dopravy), kumulativních a synergických vlivů (silničního okruhu kolem Prahy, letiště Vodochody, dálnice D8, skládky Ďáblice), rekreace a trávení volného času, kompenzací, snížení finanční hodnoty rodinných domů v blízkém okolí KH, studie výskytu hmyzu a zkušebního provozu.

Z procesu posuzování vlivů na životní prostředí rovněž vyplynulo, že z hlediska vlivů na životní prostředí je negativním aspektem této varianty řešení kalů realizací RTK s kolejovou dopravou shrabků a písku na KH Drasty. Posuzovaný RTK pro kalové hospodářství na Drastech je z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví nepřijatelný zejména z důvodu negativního vlivu navrženého řešení RTK při jeho průchodu nad údolím ke Klecánkám, kdy kanál vystupuje v údolí nad povrch a údolí nevhodně přemostuje a umístění těžních šachet RTK nerespektuje reálné možnosti místních komunikací pro odvoz rubaniny. Dále nebyla prokázána

potřeba využití shrabků a písku z ÚČOV, nebylo odůvodněno upuštění od varianty anaerobní fermentace a nebylo dostatečně řešeno napojení na silniční síť.

V průběhu procesu EIA bylo rovněž prokázáno, že upuštění oznamovatele od předložení varianty anaerobní fermentace (která byla předložena v oznámení) do dokumentace, nebylo z hlediska vlivů záměru na životní prostředí optimálním řešením. Důvody uváděné oznamovatelem, pro které byla tato varianta opuštěna, nejsou zcela přesvědčivé. V této variantě by odpadla spotřeba organických substrátů (které měly být dováženy v množství 500 t/den do předmětné lokality), a tudíž by nároky na dopravu vstupního a výstupního produktu byly nižší, než v posuzované variantě aerobní fermentace.

Lze konstatovat, že je vhodné posoudit nejen možné využití kalů z ÚČOV na KH Drasty, ale zaměřit se i na další varianty využití kalů z ÚČOV, jak požadovaly dotčené obce a veřejnost. Posouzení obou oznamovatelem původně navržených variant a dalších vhodných variant, by umožnilo jednoznačně stanovit z hlediska vlivů na životní prostředí nejvhodnější variantu s nejmenším vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví pro celé předmětné území, kterého se tento záměr dotýká.

Zároveň nebylo ve variantě navržené oznamovatelem prokázáno reálné řešení využití shrabků a písku z ÚČOV způsobem, který oznamovatel navrhuje v dokumentaci. Toto bylo zpochybněno jak zpracovatelem dokumentace, tak zpracovatelem posudku. Oznamovatelem navržené řešení dále navyšuje potřebu dopravní obslužnosti se všemi svými důsledky, přičemž, jak je dále uvedeno, doprava se jeví jako další významný zdroj nežádoucí zátěže životního prostředí a veřejného zdraví.

Z hlediska vlivů dopravy není dostatečně vyřešeno napojení lokality na silniční síť, jak v rámci provozu KH Drasty, tak při výstavbě RTK. Těžní šachty pro realizaci RTK nerespektují reálné možnosti místních komunikací z hlediska odvozu vytěžené rubaniny z realizace RTK.

Předložený záměr nelze dělit na dvě nesouvisějící části, jelikož jsou obě stavby funkčně, místně a časově propojené a bez realizace nového RTK by nebyla realizace technologie energetického využití organických odpadů a kalů možná, neboť kaly z ÚČOV by musely být dopravovány na KH Drasty jiným, avšak v procesu EIA, neposouzeným způsobem.

MŽP proto doporučuje, aby oznamovatel předložil nová a vhodnější řešení využití kalů z ÚČOV, a to nejlépe ve variantách, které budou optimální jak pro Hl. m. Prahu, tak pro Středočeský kraj a dotčené obce.

Pro variantu s realizací RTK potom doporučuje realizaci v jiném provedení (bez kolejové dopravy a bez přemostění údolí ke Klecánkám) a s respektováním místních komunikačních možností dopravy při realizaci. Doporučujeme zvážit i jinou trasu vedení technologického kanálu tak, aby z hlediska dopravní obslužnosti při realizaci méně zatěžovala okolí. Dále doporučujeme zvážit využití možností říční dopravy pro odvoz rubaniny a rovněž vyhodnotit alternativní dopravu kalů z ÚČOV v případě poruchy kanálu. Případné technologické řešení úpravy kalů na KH Drasty je nezbytné navrhnout variantně tak, aby bylo možné porovnat pozitivní a negativní vlivy alternativních řešení úpravy kalů v KH Drasty.

Závěrem MŽP doporučuje případné další návrhy projednat se zástupci všech dotčených územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů tak, aby mohlo dojít k co největší

shodě pro dané řešení záměru. Transparentní komunikace oznamovatele již v počáteční fázi projektování stavby s dotčenými územními samosprávnými celky a dotčenými správními úřady je zásadní podmínkou pro nalezení konsenzuálního řešení plánovaného projektu, které může být z hlediska vlivů na životní prostředí přijatelné pro všechny strany. Projednání s dotčenými obcemi a veřejnosti v předstihu přispěje k efektivnímu projednání záměru nejen na úrovni posuzování vlivů na životní prostředí, ale rovněž v průběhu navazujících povolujících řízení.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Přílohy: podrobné vypořádání písemných vyjádření doručených k posudku jeho zpracovatelem

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk kulatého razítka se státním znakem č. 11)

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky, zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku